Konservatoryum - Conservatorium
Cilt/Volume: 8, Sayı/Issue: 1, 2021
ISSN: 2146-264X
E-ISSN: 2618-5695

İSTANBUL UNIVERSITY PRESS

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

Çevrimiçi Viyolonsel Masterclass'larında Eğitim Gören Öğrencilerin Öğrenim Süreçlerine İlişkin Değerlendirmeler

Evaluation of the Learning Processes of Students Trained Through Online Cello Masterclasses

Gökçen Nil KOCAMANGİL[1], Aycan ALTUNGÜL[2], Mehmet GİRGİN[3]

DOI: 10.26650/CONS2021-881008

[1]Viyolonsel Sanatçısı, İstanbul, Türkiye

[2]Korrepetitör, TRT İzmir Radyosu, Çocuk Korosu, İzmir, Türkiye

[3]Öğr. Gör., Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Kompozisyon ve Orkestra Şefliği Anasanat Dalı, İzmir, Türkiye

ORCID: G.N.K. 0000-0002-8799-8904;
A.A. 0000-0001-5204-8477;
M.G.0000-0002-9989-1987

Sorumlu yazar/Corresponding author:
Gökçen Nil Kocamangil,
Viyolonsel Sanatçısı, İstanbul, Türkiye
E-posta/E-mail: nilkocamangil@gmail.com

Başvuru/Submitted: 15.02.2021
İlk Revizyon/Revision Requested: 16.04.2021
Son Revizyon/Last Revision Requested: 05.05.2021
Kabul/Accepted: 05.05.2021
Online Yayın/Published Online: 18.05.2021

Atıf/Citation: Kocamangil, N., Altungul, A., & Girgin, M. (2021). Çevrimiçi viyolonsel masterclass'larında eğitim gören öğrencilerin öğrenim süreçlerine ilişkin değerlendirmeler. *Konservatoryum - Conservatorium, 8*(1), 1-12. https://doi.org/10.26650/CONS2021-881008

ÖZ

Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte iletişim araçlarının günlük hayatımızdaki kullanım alanları da artmaktadır. İnternetin bizlere sunduğu olanakların hayatımızın hemen hemen her alanında etkisini gösterdiği kuşkusuz bir gerçek olduğu gibi; yaygınlaşması da bilgiye ulaşabilmeyi kolaylaştırmıştır. Örneğin, teknolojinin yaygın olmadığı dönemlerde, aradığımız bilgiye ulaşmak adına elimizdeki imkânların sınırlı olduğunu ve neredeyse tek seçeneğimizin kütüphanelerdeki yazılı kaynaklardan ibaret olduğunu söyleyebiliriz. Günümüzde ise internetin sağladığı olanaklar sayesinde istediğimiz bilgiye görsel, işitsel ve yazılı bir şekilde, herhangi bir zaman ve mekân sınırlaması olmadan ulaşmak artık mümkün olmaktadır. Oluşturulan bu sanal ortam sayesinde, değişik alanlarda düzenlenen seminer, kurs, ders, konser gibi etkinliklere katılmak veya herhangi bir bilgiye ulaşmak için mesafeler önemini yitirmiştir. Çevrimiçi sistemde düzenlenebilen bu çalışmalar; katılımcıların karşılaması gereken konaklama, ulaşım, yemek gibi başlıca giderleri ortadan kaldırarak, ekonomik bir avantaj sağlayıp, eğitim alanında da önemli bir yarar sağlamaktadır. Buradan yola çıkılarak, çevrimiçi sistem üzerinden yapılan bilgi aktarımlarının sadece yazılı veya sözlü eğitim ile sınırlı kalmayarak, sanat alanı ve müzik eğitiminde de mümkün olabileceği fikri akıllarda canlanmaktadır. "Çevrimiçi Viyolonsel Ustalık Sınıfları'nda Eğitim Gören Öğrencilerin Öğrenim Süreçlerine ilişkin Değerlendirmeler" adlı bu çalışmada, bu sistemin öğrenciler açısından avantajları ve dezavantajlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çevrimiçi, Ustalık Sınıfı, Viyolonsel

ABSTRACT

With the development of technology, the applications of communication tools are growing. The opportunities offered by the internet affect our lives and make it easier to access information. Information resources were limited when technology was not widespread, and our only options were written sources available in libraries. Nowadays, thanks to the internet, it is possible to access information in visual, auditory, and written forms without the limitations of time and place. Thus, distance is no object to attending events,

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License

such as seminars, courses, lectures, or concerts, virtually or to access any information. These online opportunities also provide an economic advantage in the field of education by eliminating the expenses of accommodation, transportation, and food that the participants must otherwise bear. Therefore, the idea is growing that information transfer made through online systems is not limited to written or oral education; it is now possible in the field of art and music education, as well. This study aims to determine the advantages and disadvantages of online systems for students.
Keywords: Online, Masterclass, Cello

EXTENDED ABSTRACT

The use of communication tools in our daily lives is becoming more and more important, and the most effective of these is the internet. The internet has an impact on almost every aspect of our lives because of the opportunities it offers. With the spread of the internet, access to information has become easier, and this has led to many benefits in the field of education. When such technology was not widespread, we had limited resources to access information, and the only option to find written sources was to visit libraries. However, today, thanks to the wide range of opportunities provided by the internet, it is possible to reach the information we seek relatively easily in visual, auditory, and written forms without limitations of time or space. When considered from this viewpoint, through various activities organized in areas where online participation can be achieved, an important virtual environment is created for those who seek to access information across the world. In addition, this situation provides great economic benefits to people participating in online studies. It offers a considerable advantage by eliminating major expenses, such as accommodation, transportation, and food, which must otherwise be covered by the participants. Further, it makes significant contributions to education. In this study the system's advantages and disadvantages for students were examined and discussed. In the study, visual and auditory information was shared with 10 students from different age groups and conservatories in different countries by organizing online public cello masterclasses completely free of cost. Then, questionnaires and interview forms were sent to the students with the topic, "what are the advantages and disadvantages of the cello masterclasses carried out online?" The results revealed that students who received instrument training in this way benefited in terms of gaining access to master artists. The training efforts were supported by the students through the data obtained about the issues faced by them. In his research, Girginer (2002) predicted that the distance education system, which was considered a result of providing access to suitable communication tools, would spread worldwide and could be accepted as the system of the future. In the research study discussed in this article, similarities have emerged in

terms of the ability to conduct distance education and masterclass studies via online systems. In the questionnaires returned by the students, it was found that they could easily understand the bow techniques, fingerings, and position changes presented in the online cello masterclasses. It was concluded that image quality did not pose any obstacle in this situation. However, the students' opinions indicate that they faced difficulties in perceiving the sounds of the instrument, that is, the clarity, nuances, and details of musical works. Therefore, sound quality is perhaps not adequate. However, it was concluded that this situation was not a major obstacle to the students' concentration during the classes. Yungul's (2018) findings that web-based distance education could be beneficial for students to work together with master artists in Turkey and abroad, was supported by student opinions regarding the cello masterclasses carried out online. Furthermore, the continuation of online masterclasses, which have become a very economical learning method for students, was determined as being in line with the data obtained from students' opinions.

Although some disadvantages of online classes were revealed, they are outweighed by the advantages. It was concluded that the cello masterclasses performed online provided great benefits for students both in terms of material and access to a master teacher anywhere in the world. It could be a model for the realization of other online instrument masterclasses that may be planned in the future.

Giriş

İlk çalışmaları 1969 yılında ABD Savunma Bakanlığı bünyesinde kurulan ARPANet ile başlayan ve NSFNet (National Science Foundation – Ulusal Bilim Vakfı) tarafından omurga ağının oluşturulmasını takiben halka açık hale gelen İnternet'in ticari anlamdaki gelişimi 1991 yılından itibaren olmuştur (Parlak ve Balık, 2005, s. 26). Mobil İnternetin büyük evriminden ve onu destekleyen cihazlardan, İnternetin dünyanın hemen hemen her yerinde erişilebilir olmasını sağlayan akıllı telefonlardan söz etmeye bile gerek duymadan. İnternet omurga ağının küresel bir şekilde yayılması, hızının sürekli artması ve bu hizmet üzerindeki sürekli fiyat düşüşüyle de İnternetin hemen hemen her evde kullanılabilir hale geldiğini söyleyebiliriz (Kolar, Turcinovic ve Bojanjac, 2020, s. 97). İnternet ile birlikte gelişen iletişim hızının gelişiminden birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da yararlanılmaktadır. "İnternetin getirdiği imkânlar ile artık dünyanın pek çok yerinde üniversiteler internet aracılığı ile "uzaktan müzik eğitimi" vermektedir. Örneğin metin tabanlı sohbet ortamı oluşturabilmekte ve web kameraları ile görüntülü iletişim kurulabilmektedir" (Tecimer'den aktaran Sağer, Eden ve Şallıel, 2014, s. 72).

Günümüzde görüntülü olarak konferans yapma hizmetini sunan birçok çevrimiçi uygulama (Zhao, 2018) ve görüntü-ses kalitesinin artmasına yönelik çalışmalar sayesinde (Çakır, 2011) çevrimiçi öğrenim modeli hayatımızda etkin bir yer edinmiştir (Bayır ve Mahiroğlu, 2017). ABC News (Kleyn, 2020) gazetesinde yayınlanan bir habere göre; bugün birçok kişi bulundukları konumdan hareket etmeden kendileriyle çalışmak isteyen öğrencilere ustalık sınıfı düzenleyebilmekte ve onlarla online eğitim yapabilmektedir.

Bu çalışmada da çevrimiçi olarak düzenlenmiş viyolonsel ustalık sınıflarının öğrenciler açısından etkileri incelenmiş, avantajları ile dezavantajlarının neler olduğunun belirlenmesi amaçlanarak, elde edilen sonuçlar doğrultusunda değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Yöntem

Araştırmada veriler kaynak tarama yöntemi ile çeşitli yaşlarda viyolonsel eğitimi alan öğrencilere yönelik düzenlenmiş çevrimiçi ustalık sınıfı katılımcılarına anket uygulanarak ve onlarla görüşmeler yaparak elde edilmiştir. Anket sonucunda elde edilen veriler SPSS programına işlenip bulgular bölümünde yorumlanmıştır. Böylece araştırmada yer alan kişilerin görüşleri saptanmış, tablo haline getirilerek verilerin çözümlenmesiyle elde edilen bulgular sunulmuş, değerlendirilmiş ve betimlenmiştir. Araştırmacı tarafından anket for-

munun derecelendirilme durumlarına göre yüzde (%) ve frekans (f) değerleri hesaplanmış, yorumlanmıştır. Öğrenci görüşleri ise içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir.

Bulgular ve Yorumlar

Tablo 1. 1. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında duyduğum notaları rahat algılayabiliyorum) Veri Analizi

	f	**%**
Kesinlikle Katılıyorum	1	10
Katılıyorum	5	50
Kararsızım	3	30
Katılmıyorum	1	10
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Toplam	10	100

Tablo 1'e göre, ankete katılan öğrencilerden %10'unun 'kesinlikle katılıyorum', %50'sinin 'katılıyorum' cevabını verdiği görülmektedir. Bulgular değerlendirildiğinde öğrencilerin yarısından çoğunun çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilmiş olan viyolonsel ustalık sınıflarında duydukları notaları rahat algılayabildikleri sonucuna varılmıştır.

Tablo 2. 2. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında çalınan akorları ve çift sesleri rahatlıkla duyabiliyorum) Veri Analizi

	f	**%**
Kesinlikle Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	4	40
Kararsızım	2	20
Katılmıyorum	3	30
Kesinlikle Katılmıyorum	1	10
Toplam	10	100

Tablo 2'ye göre, ankete katılmış olan öğrencilerden %40'ının 'katılıyorum', %40'ının ise 'katılmıyorum' cevabı verdikleri görülmektedir. 'Katılmıyorum' cevabı içerisinde bulunan %10'luk 'kesinlikle katılmıyorum' oranının kuvvetli etkisi eşitliği bozmakta ve çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında çalınan akorları ve çift sesleri duyamadıkları sonucunun oranını yükselttiği görülmektedir.

Tablo 3. 3. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında gösterilen nüansları rahat bir şekilde duyabiliyorum) Veri Analizi

	f	**%**
Kesinlikle Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	4	40
Kararsızım	1	10
Katılmıyorum	3	30
Kesinlikle Katılmıyorum	2	20
Toplam	10	100

Tablo 3'e göre, ankete katılan öğrencilerden %40'ının 'katılıyorum', %30'unun 'katılmıyorum' ve %20'sinin 'kesinlikle katılmıyorum' cevaplarını verdikleri görülmektedir. Bu sonuca göre, öğrencilerin yarısından çoğunun çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında gösterilen nüansları rahat bir şekilde duyamadıklarını söyleyebiliriz.

Tablo 4. 4. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında duyduğum sesin kalitesinin iyi olduğunu düşünüyorum) Veri Analizi

	f	**%**
Kesinlikle Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	1	10
Kararsızım	4	40
Katılmıyorum	5	50
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Toplam	10	100

Tablo 4'e göre, ankete katılan öğrencilerin %50'sinin 'katılmıyorum' olarak cevap verdiği görülmektedir. %40'ının ise çekimser kaldıkları için her iki seçeneği de içinde barındıran *kararsızım* yanıtını verdikleri görülmüştür. 'Kararsızım' yanıtı içerisinde 'katılmıyorum' düşüncesine ait bir oran da bulunduğundan dolayı, %50'lik 'katılmıyorum' oranının daha da yükseldiği ortaya çıkmaktadır. Buna istinaden öğrencilerin çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında duydukları seslerin kalitesinin iyi olmadığını düşündüklerini söyleyebiliriz. Tablo 1'de öğrencilerin tek sesi duyabilmeleri ancak çokseslilığı algılayamamaları, Tablo 2'de akorları ve çift sesleri duyamamaları, Tablo 3'te de nüansları algılayamamaları Tablo 4'ü desteklemekte ayrıca sorunun derinlik algısı ve mikrofondan kaynaklı olduğunu göstermektedir.

Tablo 5. 5. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında anlatılan arşe tekniklerini kolaylıkla anlayabiliyorum) Veri Analizi

	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	1	10
Katılıyorum	5	50
Kararsızım	2	20
Katılmıyorum	2	20
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Toplam	10	100

Tablo 5'e göre, ankete katılan öğrencilerden %50'sinin *katılıyorum*, %10'unun da 'kesinlikle katılıyorum' cevaplarını verdikleri görülmektedir. Öğrencilerin yarısından çoğunun bu görüşe katıldıkları sonucu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 6. 6. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında gösterilen parmak numaralarını rahatlıkla anlayabiliyorum)Veri Analizi

	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	2	20
Katılıyorum	6	60
Kararsızım	2	20
Katılmıyorum	0	0
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Toplam	10	100

Tablo 6'ya göre, ankete katılan öğrencilerin, çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında gösterilen parmak numaralarını rahatlıkla anlayabiliyorum sorusuna büyük bir çoğunluğunun 'katılıyorum' cevabı verdikleri görülmektedir.

Tablo 7. 7. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında gösterilen pozisyon geçişlerini rahat bir şekilde anlayabiliyorum) Veri Analizi

	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	2	20
Katılıyorum	6	60
Kararsızım	1	10
Katılmıyorum	1	10
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Toplam	10	100

Tablo 7'ye göre, ankete katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında gösterilen pozisyon geçişlerini rahat bir şekilde anlayabiliyorum sorusuna 'katılıyorum' cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Tablo 8. 8. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında gösterilenleri anlamakta zorlanıyorum) Veri Analizi

	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	1	10
Kararsızım	3	30
Katılmıyorum	5	50
Kesinlikle Katılmıyorum	1	10
Toplam	10	100

Tablo 8'e göre, ankete katılan öğrencilerden %60'ının 'katılmıyorum' cevabını verdiği ve çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında gösterilenleri anlamakta zorlanmadıkları görülmektedir. Öğrencilerin Tablo 5'te arşe tekniklerini, Tablo 6'da parmak numaralarını ve Tablo 7'de pozisyon geçişlerini anlayabilmeleri Tablo 8'i destekler niteliktedir.

Tablo 9. 9. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında konsantre olmakta zorlanıyorum) Veri Analizi

	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	1	10
Kararsızım	1	10
Katılmıyorum	4	40
Kesinlikle Katılmıyorum	4	40
Toplam	10	100

Tablo 9'a göre, ankete katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında konsantre olmakta zorlanıyorum sorusuna 'katılmıyorum' cevaplarını verdikleri görülmektedir. Öğrencilerin Tablo 9'da vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda, Tablo 4'te ses kalitesinin iyi olmamasındaki nedenler arasında gösterilen derinlik algısı sorununun ve mikrofondan kaynaklı olduğu düşünülen nüansların algılanamamasının çevrimiçi gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıfı esnasındaki konsantrasyonlarına çok büyük bir engel teşkil etmediği ortaya çıkmaktadır.

Tablo 10. 10. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında internet ile alakalı bağlantı sorunları yaşıyorum) Veri Analizi

	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	1	10
Katılıyorum	1	10
Kararsızım	4	40
Katılmıyorum	3	30
Kesinlikle Katılmıyorum	1	10
Toplam	10	100

Tablo 10'a göre, ankete katılan öğrencilerden %30'u 'katılmıyorum', %10'u da 'katılıyorum' yanıtı vermiştir. %40'ının ise çekimser kaldıkları için her iki seçeneği de içinde barındıran 'kararsızım' yanıtını verdikleri görülmüştür. 'Kararsızım' yanıtı içerisinde 'katılmıyorum' düşüncesine ait bir oran da bulunduğundan dolayı, %30'luk 'katılmıyorum' oranının daha da yükseldiği ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin %10'unun verdiği 'kesinlikle katılıyorum' ve diğer %10'unun verdiği 'kesinlikle katılmıyorum' cevap oranlarının eşitliği ise çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında internet ile alakalı bağlantı sorunlarının yaşanmadığı sonucunu değiştirmemektedir. Tablo 10'a göre, çevrimiçi viyolonsel ustalık sınıflarında internet ile alakalı bağlantı sorunu yaşanmadığı oranında bir yükseklik görülmekte ve bu durumun öğrencilerin algıladıkları ses kalitesi sorununa etkisinin düşük olduğu sonucuna varılmaktadır. Ses kalitesi sorununun derinlik algısı ve mikrofondan kaynaklı olduğu düşünülen nüans algısı sorunu olduğu bu verilere göre desteklenmektedir.

Tablo 11. 11. Sorunun (Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen ustalık sınıflarının çalışacağımız usta sanatçıya ulaşılabilirlik açısından yararlı olduğunu düşünüyorum) Veri Analizi

	f	**%**
Kesinlikle Katılıyorum	8	80
Katılıyorum	2	20
Kararsızım	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Toplam	10	100

Tablo 11'e göre, ankete katılan bütün öğrencilerin çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen ustalık sınıflarının çalışacağımız usta sanatçıya ulaşılabilirlik açısından yararlı olduğunu düşünüyorum sorusuna 'katılıyorum' cevabını verdikleri görülmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Birçok alanda olduğu gibi iletişim alanındaki bilişsel ve teknolojik gelişmelerin de ihtiyaçlarımız doğrultusunda ilerlediğini, çağımızda yaşadığımız deneyimlerden yola çıkarak söyleyebiliriz. Yazılı bir şekilde mektupla başlamış olan bu serüven; telefon, telgraf, radyo ve televizyon gibi iletişim araçları yardımıyla devam etmiş ve internetin eklenmesiyle birlikte görüntülü konuşmaların da yapılabildiği bir sanal ortam halini almıştır. Bu sistemin, çalgı eğitimi alan öğrencilerin usta sanatçılara ulaşılabilirliği açısından yararlı olduğu düşünülerek bir viyolonsel ustalık sınıfı yapılmış ve öğrenciler açısından avantajları ile dezavantajları incelenmiştir. Yapılan anketlerden alınan veriler ile görüşlerin

değerlendirilmesi sonucunda bu fikrin öğrenciler tarafından da desteklendiği ortaya çıkmıştır. Girginer (2002), yaptığı araştırmada eğitim kaynaklarına uygun iletişim araçlarının kullanımıyla erişim sağlanması sonucu gerçekleştirilen uzaktan eğitim sisteminin tüm dünyada yaygınlaşacağını ve geleceğin sistemi olarak kabul edileceğini ön görmüştür. Bu araştırmalar; uzaktan eğitim, ustalık sınıfı gibi çalışmaların çevrimiçi sistemler üzerinden gerçekleştirilmesi bağlamında da benzerlik göstermektedir.

Öğrenciler ile yapılan anket sonuçlarına göre;

1. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %60'ı duydukları notaları rahat algılarken, %10'unun bu duruma katılmadığı, %30'unun ise kararsız kaldığı görülmektedir.

2. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %40'ı çalınan akorları ve çift sesleri rahatlıkla duyabilmekteyken, %40'ının bu duruma katılmadığı, %20'sinin ise kararsız kaldığı görülmektedir.

3. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %40'ı gösterilen nüansları rahat bir şekilde duyabilmekteyken, %50'sinin bu duruma katılmadığı, %10'unun ise kararsız kaldığı görülmektedir.

4. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %10'u duydukları sesin kalitesinin iyi olduğunu düşünmekteyken, %50'sinin bu duruma katılmadığı, %40'ının ise kararsız kaldığı görülmektedir.

5. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %60'ı anlatılan arşe tekniklerini kolaylıkla anlayabilmekteyken, %20'sinin bu duruma katılmadığı, %20'sinin ise kararsız kaldığı görülmektedir.

6. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %80'i gösterilen parmak numaralarını rahatlıkla anlayabilmekteyken, %20 'sinin kararsız kaldığı görülmektedir.

7. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %80'i gösterilen pozisyon geçişlerini rahat bir şekilde anlayabilmekteyken, %10'unun bu duruma katılmadığı, %10'unun ise kararsız kaldığı görülmektedir.

8. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %10'u gösterilenleri anlamakta zorlanmaktayken, %60'ının bu duruma katılmadığı, %30'unun ise kararsız kaldığı görülmektedir

9. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %10'u konsantre olmakta zorlanmaktayken, %80'inin bu duruma katılmadığı, %10'unun ise kararsız kaldığı görülmektedir.

10. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %20'si internet ile alakalı bağlantı sorunları yaşamaktayken, %40'nın bu duruma katılmadığı, %40'ının ise kararsız kaldığı görülmektedir.

11. Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleşen ustalık sınıfı çalışmalarına katılan öğrencilerin %100'ü bu sistemin çalışacakları usta sanatçıya ulaşılabilirlik açısından yararlı olduğunu düşünmektedirler.

Buradan anlaşıldığı üzere, çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıflarında öğrencilerin arşe tekniklerini, parmak numaralarını ve pozisyon geçişlerini rahatlıkla anlayabildikleri görülmüş ve buradan alınan veriler doğrultusunda görüntülü kalitesi üzerinde herhangi bir engele sebep olacak şekilde bir sorun yaşanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında, yine alınan öğrenci görüşlerine göre, çalgıya ait seslerin net duyulmadığı, nüansların ve detaylı müzikal çalışmaların algılanmasında zorluk yaşandığı ve bu bağlamda ses kalitesinin yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Ancak bu durumun çevrimiçi sistem üzerinde gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıfı esnasında öğrencilerin konsantrasyonlarına büyük bir engel olmadığı sonucuna varılmıştır.

Yungul (2018), web tabanlı uzaktan eğitimin yurt içi ve yurt dışındaki usta sanatçılarla öğrencilerin birlikte çalışabilmeleri açısından yararlı olacağını savunmuştur. Bu araştırmayla Yungul'un düşüncesi çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen viyolonsel ustalık sınıfı örneğiyle de öğrenci görüşleri tarafından desteklenmiştir.

Çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen ustalık sınıflarında konaklama, yeme içme ve yol masrafları gibi harcamalar ortadan kalkmaktadır. Bu tarz masrafların ortadan kalkmasıyla öğrenciler için oldukça ekonomik bir yöntem haline gelen çevrimiçi ustalık sınıflarının sürekliliğinin olması, yine öğrenci görüşlerinden alınan veriler doğrultusunda saptanmış ve çevrimiçi sistem üzerinden gerçekleştirilen bu tarz ustalık sınıflarının öğrenciler açısından bir ihtiyaç olduğu sonucuna varılmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.
Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.
Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.
Conflict of Interest: The authors have no conflict of interest to declare.
Grant Support: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynakça/References

Bayır, E., A. ve Mahiroğlu, A. (2017). Çevrimiçi öğrenmede bireysel farklılıklar ve iletişim ortamlarının işlemsel uzaklık algısına etkisi. *Ege Eğitim Dergisi, 18*(1), 430-447.

Çakır, H. (2011). Mobil öğrenmeye ilişkin bir yazılım geliştirme ve değerlendirme. *Çukurova University Faculty of Education Journal, 40*(2), 1-9.

Girginer, N. (2002). Uzaktan eğitime geçiş için kurumsal yapılanma. *Uluslararası Katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu Program ve Bildiri Özetleri*, 23-25.

Kleyn, B. (2020, 6 Mayıs). Celebrities, teach new skills from their lounge rooms, kitchens via online masterclasses. *ABC News.* Erişim adresi: https://www.abc.net.au/news/2020-05-07/coronavirus-queensland-creative-masterclass/12216934

Kolar, P., Turcinovic, F., ve Bojanjac, D. (2020). Experiences with online education during the covid-19 pandemic-stricken semester. *2020 International Symposium ELMAR*, 97-100.

Parlak, A. ve Balık, H. H. (2005). *İnternet ve Türkiye'de İnternetin Gelişimi* (Bitirme ödevi). Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik-Elektronik Bölümü, Elazığ.

Sağer, T., Eden, A. ve Şallıel, O. (2014). Müzik eğitiminde uzaktan eğitim ve orkestra uygulamaları. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, 4*(9), 69-79.

Yungul, O. (2018). Müzik eğitiminde web tabanlı uzaktan eğitim. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, *7*(2), 1333-1348.

Zhao, Q. (2018). The application of augmented reality visual communication in network teaching. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*, *13*(07), 57-70.